

Kediatri
Kedili Tedavi
Tarkan Kaynar

İÇİNDEKİLER

önsöz: kedilerin farkı / 9

hayvanlar ile tedavinin tarihi / 15

tarihte kedinin önemi / 19

sosyal yaşamda kedi ve huzur / 21

kediyle büyüyen çocuklar / 31

hayvanların, hasta çocukların

sağlığına etkileri / 35

evcil hayvanla yaşayan yaşlılar / 39

tıpta kedinin yeri / 45

hastalıkları ve ölümleri önceden sezen kediler:

oscar, tee cee ve tom / 61

kedi neden mırlar? / 67

mırlama nasıl iyi gelir? / 71

sanal uygulamalar / 75

1950'den günümüze dünyada

yapılan araştırmalar / 79

dünyada bu konuda yazılmış kitaplar da var / 83

türkiye'de yapılan araştırmalar / 91

kedilerle yaşayan insanlardan görüşler / 105

sonsöz niyetine / 121

kaynakça / 125

*Bu çalışmamı 16 Ağustos 2015 günü hayata gözlerini yuman,
on üç yıllık can dostum, kedim Layla'ya ithaf ediyorum.*

önsöz: kedilerin farkı

Kedi, canlılar dünyasının en özellikli hayvanlarından biri. Düşünün ki hem rahatına çok düşkün hem de bu arada insanı rahatlatmayı başarabiliyor. Kimine göre, kucağımızda otururken ellerimizi üzerine koyduğumuz bir masaj aleti gibi kedi. Kimine göre, kafasını kafamıza ya da bacaklarımıza sürmesiyle kadifemsi bir okşama yapan oyuncak gibi. Yiyip, içip, kaka yapıp, arada birtakım nesnelere zıplamasından başka bir işi olmayan, hatta yaşı ilerledikçe günün büyük bölümünü uykuyla geçiren bu tembel hayvan nasıl oluyor da bu işlevsizliğiyle insana mutluluk verebiliyor?

Bunun yolu önce kediyi biraz sevmekten geçiyor. Sevmek için de ona alışmaktan. Sonrasında kopamıyorsunuz zaten. Yattığı yerden odanın her yerine sanki pozitif enerji yayılıyor ve anti depresan hap almış gibi nedensizce sırtatabiliriz. Kafamızı meşgul eden, içimizi karartan bulutlar bir anda dağılabiliyor onun bu hiçbir şey yapmaması ile. Sezen Aksu tarafından şarkılaştırılan “Hadi Gülümse” şiirindeki “*Bir kedim bile yok, anlıyor musun?*” dizesi belki de sıkıntıları hafifleten, bulutları dağıtıp gülümsemeye neden olan kedilere göndermedir.

Evet, bilim ve tıp dünyası uzun yıllardır her türlü hayvanla ilgilenerek insan mutluluğunu artırmanın ortak yönlerini araştırmış, bu noktada filden köpeğe birçok hayvanın insanlarla ilişkileri incelenmiş ve görülmüş ki bu “âlemin” en büyük ilacı kedide barınmakta. Veteriner Hekim Uğur Bazan, “Diğer hayvanlara göre kedi, gözlerindeki sıcaklık ve renk sayesinde karşısındaki kişinin duygularına derinlemesine ulaşabiliyor. Bu anlamda, kedilerin insan üzerindeki etkisi; köpeklerden, atlardan ya da yunuslardan daha fazladır” biçiminde bir açıklamayla bu özelliği öne çıkarıyor. İlk bakışta kediyle yaşamak insana sadece psikolojik anlamda olumluluk sağlayan bir özellik gibi görünse de bilimsel araştırmalar kalp, tansiyon, kemik erimesi gibi birçok rahatsızlığın tedavisinde kedi mırılamasının olumlu etkilerini tespit edilmiş bulunuyor. Hatta sporcuların vücut sistemini dengelemek için de kedilerin desteğine ihtiyaç duyulduğu biliniyor.

Yaklaşık on beş yıldır kedi besleyen biri olarak benim bu konuya ilgim bir buçuk yıl önce yitirdiğim

kedim Layla'nın aile içindeki davranış biçimlerini gözlemlemekle başladı. Layla çok akıllı ve uyumlu bir kediydi. Programlıydı ve ilginçtir ki benim programlarıma da uymaya çaba gösterirdi. Karşılıklı saygılı bir uyum içerisindeydik yani. Layla ömrünün son beş yılını benim de o dönem beraber yaşadığım yaşlı insanlarla geçirdi. Annem zaman zaman hastalanırdı ve normalde yemek isteme dışında onunla çok ilgilenmeyen Layla, öyle zamanlarda annemin yanına yatmayı tercih eder, bir hastane sürecinden çıktıysa karşısına geçip uzun süreler anneme bakardı. Bir keresinde annem banyoda ayağı kayıp düşmüştü ve Layla, o günden sonra annem banyoya her girişinde kapının önünde beklemeye başlamıştı. Bu ve buna benzer birçok akıllı özelliği vardı Layla'nın. Onu aile arasında anarken güzelliği kadar halen o akıllı özelliklerinden de bahsederiz.

Yukarıda belirttiğim gibi kedimizin, anneme olan yaklaşımı ve bilimin kediyle tedaviye olan ilgisi bir kedi sever olarak beni bu iki noktada bir çalışma yapma arzusuna itti. İnsanlığın hayvanların olağanüstü özelliklerini yeterince keşfedemediklerini düşünür, sadece kendi bencilliği için onları kullanıp deney malzemesi yapmalarına öfkelenirim. Oysa onlarla bir arada yaşayarak onları da bizleri de mutlu ve sağlıklı yaşatabilecek birtakım çalışmalar olmalı. Ne yazık ki, insanın kendini diğer canlılardan üstün görmesi ve içinde barındırdığı büyük kibri, hayvanların sadece konuşamamasından dolayı duygularının olmadığı yanılgısı, bunlarla beraber gelen bilimsel çalışmaları hayvanları yaşatmaya değil, acı çektirmeye ve öldürmeye yönelik biçimde gerçekleştirdi.

İnsanların sağlık sorunlarına çeşitli hayvanların yardımcı olabileceğini biliyoruz. Kitapta da yunuslarla, köpeklerle vb yer alıyor. Ama ben konuyu, “Hayvanlarla tedavi” biçiminde geniş kapsamlı yaklaşmak yerine kediler özelinde ele almayı tercih ettim. Köpeklerle de çok büyük dostluğum var, ama ben de kedileri özellikleri nedeniyle biraz daha farklı grenlerdenim. Sanki büyük sırlarını bizimle paylaşmak istemiyorlar da bizim keşfetmemizi bekliyorlarmışasına bir umursamazlık içindeler bize karşı. “Mamamı versin, yerimi hazır tutsun yeter... Bir insanoğlundan başka ne beklenebilir ki bu zekâ ve duygu eksiklikleriyle?” diye düşünüyor bile olabilirler. Neyse ki dünyada ve ülkemizde sınırlı sayıda da olsa kedilerin (ve kedigillerin) insan sağlığına olumlu etkileri konusunda çalışmalar yapan biliminsanları var. Hem kedilerin hem de biliminsanlarının izinde bu derleme çalışmayı ortaya çıkarttım. Her geçen yıl bu konuda daha da ilerlemiş çalışmaları ekleyerek kitabı güncellemeyi umuyorum.

Tarkan Kaynar
18. 05. 2016